

Η φάλαγγα των Ηρακλειδών που είχε αρχηγό τον Κρεσφόντη, έφτασε στη Μεσσηνία, κατεβαίνοντας από την Αρκαδία. Οι Αχαιοί, κατά την παράδοση, αποσύρθηκαν ειρηνικά και οι νεοφερμένοι κατέλαβαν το κέντρο της πεδιάδας στην οποία κυλά ο Πάμισος, τη Στενύκλαρο. Λίγο καιρό αργότερα, ο Κρεσφόντης και δυο από τους γιους του δολοφονήθηκαν. Ο τρίτος, ο Αίπυτος, φυγαδεύτηκε στον παππού του, Κύψελο, πατέρα της μάνας του, Μερόπης, που ανέλαβε να τον αναθρέψει. Βασιλιάς έγινε ο Πολυφόντης που παντρεύτηκε χωρίς την θέλησή της τη χήρα του δολοφονημένου Κρεσφόντη. Έχει ήδη αναφερθεί ότι ο Κύψελος αυτός ήταν βασιλιάς της Αρκαδίας κι έδωσε στον Κρεσφόντη σύζυγο την κόρη του, Μερόπη, με αποτέλεσμα οι Αρκάδες να γλιτώσουν τις όποιες περιπέτειες. Όταν ο Αίπυτος μεγάλωσε, επέστρεψε κρυφά στη Στενύκλαρο, σκότωσε τον σφετεριστή του θρόνου κι αποκαταστάθηκε σ' αυτόν.

Πολύ γρήγορα, οι νέοι κάτοικοι της Μεσσηνίας βρέθηκαν στο στόχαστρο των Σπαρτιατών. Στα τέλη του 9^{ου} με 8^ο π.Χ. αιώνα, ο βασιλιάς Τήλεκλος της Σπάρτης έστησε συνωμοσία εναντίον ηγετών της Μεσσηνίας αλλά έπεσε ο ίδιος θύμα της. Η κατάκτηση της Μεσσηνίας αναβλήθηκε. Οι Σπαρτιάτες επανήλθαν όταν πια είχαν θέσει υπό την κατοχή τους ολόκληρη τη Λακωνία. Ήταν γύρω στα μέσα του 8^{ου} π.Χ. αιώνα όταν η Σπάρτη ζήτησε κάποιες παραχωρήσεις. Στη Μεσσηνία, τότε, υπήρχαν δυο βασιλιάδες, ο Αντίοχος που ήταν αντίθετος και ο Ανδροκλής που πρότεινε να γίνουν οι παραχωρήσεις. Η διαφωνία οδήγησε σε εμφύλια διαμάχη που έληξε με τον θάνατο του Ανδροκλή. Όταν αργότερα πέθανε και ο Αντίοχος, οι Σπαρτιάτες ετοίμασαν στρατό με μυστικότητα κι επέπεσαν στη Μεσσηνία αιφνιδιαστικά. Ήταν το 735 π.Χ. κι άρχιζε ο Α' Μεσσηνιακός πόλεμος που έμελλε να κρατήσει είκοσι χρόνια.

Οι Ηρακλείδες στην Κορινθία

Επικεφαλής εκείνων που βάδισαν προς την Κορινθία ήταν ο Αλήτης, τρισέγγονος του Ηρακλή, γιος του Ιππότη. Κατέλαβαν ένα κομμάτι γης, νότια του Ισθμού, έχοντας πλάτη

τους τη θάλασσα, απ' όπου κατά τους υπολογισμούς των ειδικών ήρθαν. Οι Αχαιοί, Δωρίδας και Υανθίδας, τους παρέδωσαν την Κορινθία. Ο Αλήτης βασίλευσε 38 χρόνια κι έγινε εθνικός ήρωας των Κορινθίων. Αυτός είναι που εκστράτευσε στην Αθήνα επικεφαλής των Δωριέων, όταν η Αττική σώθηκε από τη θυσία του Κόδρου.

Απόγονοι του Αλήτη που βασίλευσαν στην περιοχή ήταν οι Ιξίωνας, Αγέλαος, Προύμης και Βάκχης, πέμπτος στη σειρά μονάρχης και ιδρυτής της δυναστείας των Βακχιάδων. Στα χρόνια των Βακχιάδων σημειώνεται η πρώτη ακμή της Κορινθίας, χωρίς ακόμα να υπάρχει εκεί πόλη κράτος.

Οι Ηρακλείδες στην Ηλεία

Με τον στρατό του, ο Όξυλος, επικεφαλής των Αιτωλών, έφθασε στην Ηλεία όπου βασίλευε ο Ηλείος και διεκδίκησε τον θρόνο. Καθώς οι δυο στρατοί στάθηκαν αντιμέτωποι, ο Ηλείος πρότεινε και ο Όξυλος αποδέχτηκε, αντί για μάχη, να μονομαχήσουν δυο στρατιώτες, ένας από κάθε πλευρά. Το αποτέλεσμα της μονομαχίας θα καθόριζε σε ποιον θα πήγαινε ο θρόνος.

Ο Ηλείος διάλεξε για μονομάχο τον τοξότη Δέγμενο. Ο Όξυλος τον σφενδονιστή Πυραίχμη, ο οποίος και νίκησε. Ο νέος βασιλιάς είναι κι αυτός ένας από τους θεωρούμενους ως ιδρυτές των Ολυμπιακών αγώνων.

Επέτρεψε στους παλιούς κατοίκους να μείνουν αλλά έκανε αναδιανομή της γης ώστε να πάρουν κτήματα και οι Αιτωλοί δικοί του. Το μαντείο των Δελφών του είπε να φέρει και τον τελευταίο απόγονο του Πέλοπα με τους δικούς του. Βρήκε τον Αγόριο που ζούσε στην Ελική της Αχαΐας και τον μετακάλεσε.

Με όλα αυτά, Επειοί, Αιτωλοί και Αχαιοί άρχισαν να συνυπάρχουν ειρηνικά και να σχηματίζουν τον λαό των Ηλείων. Έτσι, η Ηλεία, κατά τον Πausανία, έγινε πολυάνθρωπη.

Οι Ηρακλείδες στην Μακεδονία

Απόγονος του Τήμενου είναι ο Περδίκκας, γενάρχης των βασιλιάδων της Μακεδονίας. Έφυγε από το Άργος μαζί με τα αδέρφια του και κατέληξε στη Λεβαία, μια πόλη της Μακεδονίας. Από εκεί, έφυγαν σκαστοί. Ένας χρησμός έλεγε πως ο Περδίκκας έπρεπε να χτίσει την πρωτεύουσά του εκεί που θα έβρισκε κατσίκες να κοιμούνται. Η περιοχή, λέει ο Ηρόδοτος, ήταν γνωστή ως «κήποι του Μίδα», όπου φύτεωναν ευωδιαστά τριαντάφυλλα με εξήντα πέταλα καθένα. Από πάνω, συμπληρώνει, υπάρχει το Βέρμιο, «απάτητο από τον αδιάκοπο χειμώνα που επικρατεί». Δημιουργήθηκαν οι Αιγές, η αρχαία ιερή πρωτεύουσα των Μακεδόνων βασιλιάδων.

Σύμφωνα με άλλη εκδοχή, οι Αιγές προϋπήρχαν τουλάχιστον πενήντα με εκατό χρόνια. Την πόλη ίδρυσε ο Κάρανος, που ήταν κι ο γενάρχης των βασιλιάδων της Μακεδονίας. Κατά την παράδοση, ήταν αδερφός ή γιος του Φειδωνα, βασιλιά του Άργους, που ξέρουμε ότι έζησε τον 8^ο π.Χ. αιώνα. Ο Κάρανος έφυγε από την πατρίδα του, έφτασε στη Μακεδονία κι, ακολουθώντας τις επιταγές κάποιου χρησμού του μαντείου των Δελφών, πήρε από πίσω ένα κοπάδι κατσίκες. Εκεί που οι κατσίκες έπεσαν να κοιμηθούν, ο Κάρανος έκτισε τις Αιγές.

(τελευταία επεξεργασία, 3 Οκτωβρίου 2021)

